

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.279/2014/4.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2014. június 4. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2014. június 10. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A hivatalos személy által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette miatt ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2014. február 26. napján kihirdetett 24.B.73/2013/14. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A szabadságvesztés végrehajtását 5 (öt) év próbaidőre felfüggeszti.

A vádlottat lefokozásra is ítéli.

A közügyektől eltiltást mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás

vádlottat a törvényszék a rendelkező részben írt ítéletével bűnösnek mondta ki 1 rendbeli a Btk. 294. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadása büntetében. Ezért őt 2 év börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a vádlott feltételes szabadságra bocsáthatóságról és a felmerült bűnügyi költségről. A vádlottal szemben 27.082 Ft összegre vagyonelkobzást rendelt el.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, a kiszabott büntetés súlyosítása végett fellebbezett.

A vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés érdekében éltek jogorvoslattal.

A másodfokú bíróság a fellebbezéseket a Be. 361. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő rámutatott, hogy fontos az ügy elbírálása szempontjából, hogy a sértett és társa, moldáv állampolgár tanúvallomásaiban ellentmondások rejlenek. Az ellentmondások miatt az is felmerül, hogy a vádlott a moldáv állampolgárok papírjait nem szándékosan, hanem véletlenül cserélte össze. Továbbra is hangsúlyozta, hogy pontatlanul írták le a vádlottat, illetve az őket ellenőrző személyt a tanúk, hiszen azt állították, hogy nem viselt bajuszt, holott a vádlott évek óta bajuszt és körszakállat is visel. Mindketten egyértelműen egy másik személyt is említettek, akivel beszéltek, és akinek átadásra került a pénzösszeg. A kivizsgálást eleve nehezítette a

jelentős időkülönbség, hiszen az eseményt követően jóval később történt a feljelentés megtétele. főhadnagy tanúvallomásában elmondta, hogy összekeveredhettek az adatok, és egyértelműen kijelentette, hogy nem lehetett azt megállapítani, hogy szándékosan vagy véletlenül történt a támogató okmány kétszeri lemásolása. A vádlott munkatársai, mint tanúk, elmondták, hogy soha nem tapasztalták, hogy a vádlott pénzt fogadott volna el, vagy okmány nélkül engedett volna át bárkit is.

Nem lehet kétséget bizonyossággal megállapítani, hogy a vádlott megvalósította a terhére rótt bűncselekményt.

Mindezek alapján elsősorban bűncselekmény hiányában való felmentést, másodsorban bizonyítottság hiányában való felmentést, harmadlagosan hatályon kívül helyezést, negyedlegesen pedig a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztését indítványozta.

A vádlott az utolsó szó jogán megtett felszólalásában elmondta, hogy a 2013-as előírás szerint C-típusú vízum esetén első alkalommal kell ellenőrizni a támogató okmányt, utána el lehet tekinteni tőle. Márpedig a feljelentést tevő moldáv állampolgár többször megjárta Hollandiát, Magyarországon keresztül.

Az is kétséges, hogy a gépjármű hol állt. A nagy forgalom miatt lehetséges, hogy az ellenőrzési helyre lettek irányítva, és nem a fülkénél álltak meg. Elhangozhatott az, hogy a moldáv állampolgártól kérte a támogató dokumentumot, de ő közölte, hogy nincs, és ezért beálltak az ellenőrzési helyre, és ő utána az útlevelet akkor látta, amikor a román kolléga átadta. Utána tudta meg, hogy a moldáv állampolgár többször járt már Hollandiában Magyarországon keresztül.

A feljelentő azt is elmondta, hogy egy harmadik személy közreműködött. Ez nem tisztázódott, hogy ki volt, a román kolléga, egy egyenruhás, vagy egy civil.

Azt állította a feljelentő, hogy ő olyan okmányt adott neki, ami csak magyar nyelvű volt. Ugyanakkor be tudja mutatni, hogy magyar és román nyelvű okmányt használtak, akkor is azt adta át.

Lehet, hogy azért fényképezte le kétszer a másik moldáv állampolgár támogató okmányát, mert homályos volt az első, de az is lehet, hogy a sértett támogató okmányáról azért nem készülhetett fénykép, mert a gép pont akkor merült le. Álláspontja szerint rosszkor volt rossz időben, rajta kívül volt ott egy más államnak a tisztviselője is, aki dolgozott. Konkrét nevet nem tud mondani. Beszélhetett a román kezelő is a személlyel, és vehetett el tőle pénzt az ő tudomása nélkül.

Mindezek alapján a felmentését kérte.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta

felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat, és vizsgálta az ítélet megalapozottságát is.

Ennek során megállapította, hogy az első fokon eljáró bíróságnak a bizonyítást a szükséges körben lefolytatta, és a perrendi szabályokat is megtartotta. Nem észlelt a Be. 373. § (1) bekezdés II. pontjában felsorolt olyan (un. abszolút) eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezését indokolná, de e paragrafusban fel nem sorolt egyéb, az ítélet megalapozottságát, és az eljárás törvényességét befolyásoló (Be. 375. § (1) bekezdés) eljárási szabálysértés sem valósult meg.

A bíróságnak ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Az általa megállapított tényállás azonban a Be. 351. § (2) bekezdésének c) pontja alapján megalapozatlan, mivel a megállapított tényállás részben ellentétes az iratok tartalmával.

Az ítélet a tényállás 4. oldalának utolsó bekezdését a Be. 352. § (1) bekezdésének a) pontja alapján az iratok tartalma útján helyesbíti a következők szerint.

„Miután továbbra sem értette, a vádlottnak egy ismeretlen személy segített úgy, hogy elmagyarázta a tanúnak a vádlott által mutatott okmány tartalmát. Miután közölte, hogy támogató okmánnyal nem rendelkezik, a vádlott a két moldáv állampolgár okmányaival a fülkéjéhez ment. Az ismeretlen személlyel röviden beszélgetett. Ennek során megegyeztek, hogy a beléptetésért 100 Eurót kérnek, majd a vádlott bement a fülkébe, az ismeretlen személy pedig visszatért, és tőle a beléptetésért 100 Eurót (27.082 Ft) kért, aki azt önként átadta abban a hiszemben, hogy megbírságolták a támogató dokumentum hiánya miatt. Ezt követően az ismeretlen személy a határőr fülkébe ment rendőr főtörzsőrmester vádlott után.”

Az így helyesbített tényállás már mindenben megalapozott, és a Be. 352. § (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét annak alapján bírálta felül.

A bíróságnak a tényállásában azt állapította meg, hogy „a vádlott a beléptetésért 100 Eurót (27.082 Ft) kért, aki azt önként átadta, abban a hiszemben, hogy megbírságolták a támogató dokumentum hiánya miatt”.

Az a megállapítás, hogy vádlott személyesen kérte és vette át a moldáv állampolgártól a 100 Eurót, iratellenes, a következők alapján.

tanú vallomásaiban (nyomozati iratok 127. oldal) elmondta, hogy a határőr csak magyarul beszélt, azonban volt vele egy ismeretlen személy, aki tudott magyarul, és fordított, és azt mondta, hogy a határőr által megmutatott lapon az van írva, hogy be kell mutatni a meghívó másolatát. Minden beszélgetést az általa nem ismert harmadik személy közreműködésével folytatott a határőrrel. Ezt követően egy kissé eltávolodott mellőlük, és a határőr és az általa nem ismert személy még beszélgettek. Körülbelül öt perc múlva az ismeretlen személy odament, és mondta, hogy ki kell fizetnie 100 Eurót. Ekkor ezt odaadta, és az ismeretlen személy belépett abba a fülkébe, ahol a határőr tartózkodott, és pár perc múlva kijött az útlevelel, és ő elment.

A tanúként kihallgatott is beszámolt arról, hogy a határőr fülkéje mellett egy ismeretlen személlyel beszélt, és ezt követően az ismeretlen személy bement a határőr fülkéjébe, és kijött irataival. ezt követően elmondta neki, hogy 100 Eurót adott, vagy az ismeretlen személynek, vagy a határőrnek.

Az elsőfokú bíróság teljes körűen értékelte a moldáv állampolgár tanúk vallomását. Szavahihetőnek tekintette a tanúkat, kizárólag a harmadik tolmácsoló személy vonatkozásában fogalmazott meg kételyeket. Különösen azért, mert erről a személyről nem tudtak személyleírást adni. Arra a következtetésre jutott, hogy nem nyert kétséget kizáróan bizonyítást, hogy volt-e egyáltalán harmadik tolmácsoló személy. Ami pedig nem bizonyítható, az álláspontja szerint a tényállásban nem szerepelhet. Ugyanakkor azt is megjegyezte, hogy teljesen irreleváns, hogy létezett-e ismeretlen kilétű személy, ugyanis kizárólag a vádlott látott el szolgálatot és végezte a két moldáv állampolgár beléptetését. Ennél fogva álláspontja szerint kizárólag a vádlott érdekét szolgálta a pénz kérése ..tól.

A törvényszék nem adta kellő magyarázatát annak, hogy miért nem fogadta el a harmadik személynek a szerepére vonatkozó vallomását a moldáv állampolgár tanúknak. Mindketten egybehangzóan nyilatkozták, hogy ez a személy ott volt a vádlottal, és, hogy mialatt a vádlott a fülkében tartózkodott, azalatt beszélgetett ,majd pedig bement a fülkébe, és onnan a tanú okmányaival jött ki. Nem merül fel ésszerű kétely a vonatkozásban, hogy a tanúk igazat mondtak a harmadik személy részvételét illetően.

Mindezt figyelembe véve az ítéletábra elfogadta a moldáv állampolgár tanúk vallomását abban a körben, hogy a vádlott mellett egy másik személy is jelen volt az irataik vizsgálatánál, ez a másik személy tolmácsolt a vádlott és Standic között, illetőleg ő volt az, aki később a 100 Eurót a tanútól elkérte, majd pedig a tanú iratait visszaadta.

Mindezen indokok mentén pontosított, teljes körűen megalapozottá vált tényállás eredményesen nem támadható, a tényállás helyessége esetén a Be. 351-352. §-ai alapján a másodfokú perben eltérő tények megállapítására, a bizonyítékok felülmérlegelésére nincsen perjogi lehetőség

Az eltérő tényállás megállapítására irányuló védelmi fellebbezés lényegében a bizonyítékok értékelésén keresztül támadja a megalapozott tényállást, mely a tényálláshoz kötöttség elvéből kifolyólag eredményre nem vezethetett (Be. 351-352. §). Kiemeli az ítéletábra, hogy a hatályos perjogi rendszerben ténybírósnak egyértelműen az elsőfokú bíróság minősül. A másodfokú bíróságnak ugyan viszonylag széleskörű revíziós lehetőségei vannak, azonban a tényállás tekintetében a reformáció szűkebb körű. A tényállás módosítására csak megalapozatlanság esetén van lehetőség. Eltérő tényállás megállapítására (a vádlott javára) szintén csak akkor van mód, ha az első fokú ítélet megalapozatlansági hibában szenved. Minden más esetben, tehát ha az okszerűen mérlegelt tényállás megalapozott, a másodfokú bíróság nem mérlegelheti felül a bizonyítékokat, és nem változtathat az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényálláson.

Az első fokon eljáró bíróság a tényállásból helyes következtetést vont a vádlott bűnösségére, és a törvénynek megfelelő a bűncselekmény jogi minősítése is.

A tényállás kisebb pontosítása, változtatása ugyanis nem eredményezte azt, hogy a vádlott terhére ne került volna megállapításra olyan cselekmény, mely a Büntető Törvénykönyv törvényi tényállásába illeszkedik. Az ugyanis nem kétséges, hogy a vádlott volt az, aki támogató dokumentumát kétszer fényképezte le, és a második alkalommal készített felvételt útleveléhez csatolta. Márpedig ez által kirajzolódik a cselekményeknek az a sora, miszerint a vádlott megtudta, hogy nem rendelkezik a belépéshez szükséges támogatói okmánnyal, ezt követően egy ismeretlen személy segítségével tájékoztatta a határátlépés feltételeiről, majd az ismeretlen személlyel rövid beszélgetést folytatott, melynek során megállapodtak az előny kéréséről, ezután az ismeretlen személy a 100 eurót elkérte, és azt bevitte a vádlott után a határőr fülkébe. Ezt követően pedig a vádlott támogató okmányát okmányaként fényképezte le és kezelte, majd Magyarországra való belépését engedélyezte. Mindezek olyan összefüggő cselekménysort alkotnak, amelynek alapján kétséget kizáró bizonyossággal megállapítható, hogy a vádlott azért engedte be a Magyar Köztársaság területére, mégpedig szabályellenesen, mert részesült a moldáv állampolgár által átadott 100 euró anyagi előnyből.

Helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a vádlott cselekménye az elbíráláskor hatályban lévő 2012. évi C. törvény szerint bírálendő el, mivel a feltételes szabadságra bocsáthatóság szabályainak változása miatt az enyhébb elbírálást eredményez.

A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket maradéktalanul feltárta. Az ítélet tábla az elsőfokú bíróságtól eltérően, nagyobb súllyal értékelte a jelentős időmúlást. Kétségtelen, hogy a korrupciós jellegű bűncselekmények országszerte jelentősen elszaporodtak, és a külföldi állampolgárok részére hatósági személyek által anyagi ellenszolgáltatás ellenében nyújtott jogellenes előny az ország nemzetközi megítélését jelentősen rontja. Az irányadó bírói gyakorlat szerint azonban a hasonló, kisebb előnnyel járó vesztegetések esetén, a fokozatosság elvét is szem előtt tartva, nem feltétlenül szükséges végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabása.

Az ítélet tábla ezért az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását a Btk. 85. § (1) bekezdése alapján felfüggesztette. A próbaidő tartamát a (2) bekezdésben meghatározott keretek között a törvényi maximumban, azaz 5 évben határozta meg.

A vádlott méltatlannak bizonyult a katonai rendfokozat viselésére, ezért őt a Btk. 135. § (1) bekezdésének a) pontja alapján lefokozás büntetéssel is sújtotta.

A közügyektől eltiltás a Btk. 61. § (1) bekezdése szerint végrehajtandó szabadságvesztés mellett alkalmazható, ezért az ítélet tábla a mellékbüntetésre vonatkozó rendelkezést mellőzte.

A vagyonelkobzást a törvényszék a törvény kötelező előírásának megfelelően alkalmazta. Helyes a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés is.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a szükséges részben megváltoztatta, míg helytálló rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

Debrecen, 2014. június 10.

Dr. Elek Balázs sk.	. Gömöri Olivér sk.	. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 24.B.73/2013/14. számú ítélete a másodfokú bíróság ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett, és a felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kivételével végrehajtható.

Debrecen, 2014. június 10.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.